

ЗВІТ

про підсумки діяльності обласної державної адміністрації у 2017 році **(відповідно до ст.45 Закону України „Про державну службу”)**

Зусилля облдержадміністрації у 2017 році були направлені на реалізацію завдань щодо сталого економічного зростання, поліпшення життєвого рівня населення та покращення соціального захисту.

Промисловість

***За результатами
2017 року індекс
промислової
продукції склав 100,2
відс. відповідно до
2016 року***

За результатами 2017 року індекс промислової продукції склав 100,2 відс. відповідно до 2016 року (по Україні – 99,9 відс.). У добувній промисловості і розробленні кар’єрів індекс промислової продукції склав 83,8 відс., у переробній - 100,7 відс.

Питома вага добувної промисловості і розроблення кар’єрів у загальнообласних обсягах реалізованої продукції складає 0,9 відсотка. Основна частка реалізації припадає на підприємства з видобування піску та добування природного газу.

Частка переробної промисловості у структурі промислового випуску становить 70,5 відсотка. Одне з провідних місць в структурі товарної продукції переробної промисловості займає харчова промисловість (виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів), що ґрунтується на місцевій сировині і володіє значною сировинною базою. У галузі упродовж 2017 року відмічено скорочення виробництва проти минулорічного періоду на 7,7 відсотка. З початку року, у порівнянні з відповідним минулорічним періодом зросло виробництво виробів ковбасних, вод натуральних мінеральних газованих, разом з тим, скорочено виробництво м’яса свиней свіжого чи охолодженого, соків фруктових та овочевих, хліба та виробів хлібобулочних, кормів готових для тварин, що утримуються на фермах, вина виноградного. Основними виробниками продуктів харчування в області є ОП „Ужгородський коньячний завод”, ТДВ „Свалявські мінеральні води”, СП у формі ТОВ „Айсберг” та ТОВ „Котнар-М”, ФГ «Світ м’яса», ФГ «Коник» та ін. в т.ч. приватні підприємства, які є виробниками хліба та хлібобулочних виробів.

Індекс продукції легкої промисловості (текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів із шкіри та інших матеріалів) за 2017 рік скоротився і склав 91,4 відс. відсотка.

Легку промисловість області представляють підприємства, які відносяться до двох основних видів діяльності: текстильного виробництва, виробництва одягу, хутра та виробів з хутра; виробництва шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів.

За обсягами виробництва вагомими підприємствами галузі є товариства з обмеженою відповідальністю „Новітекс”, „Мільтекс-Україна”, „Сандерс-Виноградів ГМБХ”, „Україн-Абітекс”, „Едельвейс-Лего”, ПАТ „Мукачівська трикотажна фабрика „Мрія”, ЗАТ „Ужгородська швейна фабрика”, ПАТ „Гроно-Текс”, дочірні підприємства „Мода Проджест”, „Мукатекс” та інші.

Підприємства галузі працюють на давальницькій сировині, понад 90,0 відс. їх загального обсягу реалізується за межі України. Співпраця з іноземними партнерами дала можливість створити додаткові робочі місця, збільшити обсяги виробництва, однак складається залежність виробників від постачальників сировини та невизначеність на тривалу перспективу.

Деревообробна галузь (виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність) є однією з не багатьох галузей області, яка забезпечена місцевими ресурсами і здатна працювати в режимі самодостатності. На підприємствах галузі обсяги виробництва за 2017 рік, порівняно з 2016 р., скорочено на 12,9 відс. За обсягами реалізації провідними підприємствами є: ТОВ „Сіо-К”, ТОВ „Індустрія деревообробки”, ДП „Ламелла”, ТОВ „ВГСМ”, ТОВ „Самвер”, ТОВ „Нумінатор” та інші.

Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції упродовж 2017 року скорочено на 17,3 відс. і це за рахунок ТОВ „Інтерфіл” у зв'язку із скороченням замовлень.

На підприємствах із виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції за 2017 рік зросло на 0,9 відс.

На підприємствах металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування індекс промислової продукції склав 85,8 відс. до 2016 року.

Особливе місце в промисловості області належить машинобудівному комплексу (машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування), який займає основну питому вагу в обсягах виробництва промислової продукції. В галузі сконцентровано понад третину загального обсягу реалізованої промислової продукції. На підприємствах галузі працевлаштовано понад 16 тис. працівників. В машинобудівному виробництві найбільш розвинуте точне машинобудування, а саме виробництво електротехніки та електроніки, виробництво автотранспортних засобів. Індекс обсягу виробництва підприємств галузі склав 103,9 відс. до 2016 року. До провідних підприємств належать: ПрАТ „Єврокар”, ТзОВ „Ядзакі Україна”, „Берег кабель ГМБХ”, „Ньюко Берегово”, „Дженерм Україна”, „Форшнер Україна”, ТзОВ „Джейбіл Сьоркіт Юкрейн Лімітед”, ПАТ „Мукачівський завод „Точприлад”, „Флекстронікс Сервіс УА” та інші.

Обсяг реалізованої продукції підприємств галузі за 2017 рік склав 20815,1 млн.грн.

Аграрний сектор

*Індекс обсягу
сільськогосподарсько
го виробництва за
2017 рік склав 99,1
відсотка*

Згідно попередній даних загальне виробництво продукції сільського господарства за розрахунками в усіх категоріях господарств за 2017 рік порівняно з 2016 роком, становить 99,1 відсотка, у тому числі сільськогосподарські підприємства – 81,8 відс., господарства населення – 100,8 відсотка. Обсяг виробництва продукції сільського господарства на одну особу сільського населення становив 3120 гривень.

*Тенденції
рослинництва
області*

Індекс виробництва продукції рослинництва у всіх категоріях господарств склав 98,1 відс., з них 82,0 відс. – сільгосптоваровиробники, 100,7 відс. - господарства населення.

За передніми даними в минулий рік в області зібрано зернових 387,7 тис. тонн (120,0 відс. до прогнозу), картоплі 531,0 тис. тонн (91,8 відс. до прогнозу), овочів 271,2 тис.тонн (101,4 відс. до прогнозу).

Здійснено посів озимих зернових під урожай 2018 року на площі 29,1 тис. га, з яких отримано сходи 100 відсотка. У доброму стані знаходяться 72,6 відс. (або 21,1 тис.га), задовільному 24,0 відс. (або 7,0 тис.га), слабкі і зріджені 3,4 відс. (або 1,0 тис.га). Крім того, озимий ріпак на площі 0,7 тис.га.

По бюджетній програмі «Державна підтримка розвитку

хмелярства, закладання молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними» суб'єктами господарювання області посаджено понад 500 га молодих садів і ягідників, з яких 430 га горіхоплідних (фундук), 30 га ягідників та отримано компенсацію витрат у сумі понад 14 млн. гривень.

Проведена робота по реєстрації технічних та столових сортів виноградних насаджень. Згідно зведеного реєстру площа технічного складає - 858,55 га, столового -14,64 га.

На базі ФГ «Перфект» Ужгородського району проведено виїзний науково-практичний семінар на тему «Вивчення новітніх технологій вирощування плодкових культур у передових господарствах Закарпатської області».

У липні місяці в рамках просвітницької кампанії щодо реформування земельних відносин та розвитку сільських територій департаментом агропромислового розвитку спільно з ВГО „Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України” проведено заходи з обговорення.

У жовтні минулого року на базі ТОВ «Котакт-Буд.» Ужгородського району завершено будівництво холодильника з регульованим газовим середовищем під назвою «Реконструкція існуючих будівель та добудова овоче-фруктосховища на власній виробничій базі ТОВ «Котакт-Буд.» та введено в експлуатацію Управлінням ДАБІ у Закарпатській області.

Реконструкцію виробничої бази здійснено на площі 2732,60м², загальна площа забудови складає 2399,84м². Ємність холодильника з регульованим газовим середовищем 3000 тонн загальною вартістю понад 18 млн. гривень.

Виробничі потужності підприємства дозволять переробляти горіхи в обсязі 10800 тонн щорічно. Окрім цього на зазначеному підприємстві планується зберігати овочеві культури та картоплю.

Зменшення темпів приросту обсягу виробництва продукції рослинництва спричинено несприятливими погодними умовами літнього періоду.

Внаслідок складних погодних умов 23-24 липня 2017 року по території області пройшли грозові дощі, що супроводжувались градом та сильними поривами вітру. Внаслідок цього, в Берегівському, Виноградівському та Ужгородському районах були пошкоджені багаторічні насадження (сади зерняткові).

Індекс виробництва продукції тваринництва у всіх категоріях господарств склав 100,2 відс., з них 76,4 відс. – сільгосптоваровиробники, 101,0 відс. - господарства населення.

За станом на 1 січня 2018 року всіма категоріями господарств утримується 120,7 тис. голів ВРХ (98,8 відс. до аналогічного періоду минулого року), в т.ч. 86,1 тис. голів корів (98,3 відс.), 229,3 тис. голів свиней (87,3 відс.), 140,5 тис. голів овець та кіз (99,2 відс.), 3036,2 тис. голів птиці (97,3 відс.). Вироблено 76,8 тис. тонн м'яса (101,4 відс.), 324,3 тис. тонн молока (101,2 відс.), 358,4 млн. шт. яєць (102,6 відс.) та 179,4 тонн вовни (99,2 відсотка).

У сільськогосподарських підприємствах та фермерських господарствах за станом на 1 січня 2018 року налічується 1,9 тис. голів ВРХ (64,9 відс. до аналогічного періоду минулого року), у тому числі 0,9 тис. голів корів (64,0 відс.), свиней – 17,5 тис. голів (60,1 відс.), овець та кіз – 8,6 тис. голів (72,9 відс.) та птиці – 47,7 тис. голів (67,3 відс.).

***Відмічається
позитивна
динаміка у
показниках
розвитку галузі
тваринництва у
господарствах
населення***

Обсяг виробництва м'яса у товарному секторі становить 3,6 тис. тонн (92,4 відс.), молока – 2,0 тис. тонн (52,5 відс.), яєць - 0,7 млн. шт. (107,9 відс.), вовни -11,2 тонн (55,2 відс.).

Скорочення чисельності поголів'я свиней у 2017 році пояснюється ускладненням епізоотичної ситуації, пов'язаної з особливо-небезпечною хворобою африканською чумою свиней, в результаті чого було забито та спалено 4,5 тис. голів.

В міру своїх фінансових можливостей підприємствами закупається високопродуктивне маточне поголів'я. Так, племінним репродуктором „Новий рівень-2006” у поточному році придбано 56 голів племінних свинок та кнурів та одержано часткове відшкодування з державного бюджету (профінансовано 27,8 тис.грн. (лише 20,7 відс.) при потребі 134,4 тис.грн.

Зменшення чисельності поголів'я ВРХ, у т.ч. корів відбулося за рахунок вибраковування старих та непродуктивних тварин, на заміну яким поступово закупається племінне маточне поголів'я молочного та м'ясного напрямку продуктивності.

Коливання показника поголів'я птиці зумовлено масовим забоєм кондиційного поголів'я курей провідним птахівничим господарством, яке спеціалізується на виробництві м'яса бройлерів.

Поруч з цим, у господарствах населення відмічається позитивна динаміка показників виробництва продукції тваринництва. За січень-грудень 2017 року зазначеною категорією вироблено 73,2 тис. тонн м'яса (101,9 відс.), 322,3 тис. тонн молока (101,8 відс.), 357,7 млн. штук яєць (102,6 відс.) та вовни – 168,2 (104,7 відс.). За вказаний період у господарствах населення відбулося збільшення поголів'я овець та кіз 101,6 відсотка до аналогічного періоду минулого року.

Загалом негативно на показниках галузі тваринництва позначається зростання вартості кормів, енергоносіїв та відсутність фінансової підтримки.

Інвестиційна діяльність

У 2017 році області профінансовано 136,7 млн. грн. з державного фонду регіонального розвитку, з яких освоєно 130,8 млн. грн. (96 відс.). За рахунок цих коштів реалізовувалося 72 інвестиційних проекти, у тому числі 33 проекти у сфері дорожнього господарства (профінансовано 59,8 млн. грн. або 44 відс. до загального обсягу).

Значну фінансову підтримку для реалізації інвестиційних проектів в обсязі 127,1 млн. грн. було надано за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій. Впродовж року освоєно 97,4 млн. грн., що становить 77 відс. від отриманого фінансування. Зважаючи на те, що згідно із Законом України „Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2017 рік” від 9 листопада 2017 року № 2191-VIII залишки коштів за цією субвенцією зберігаються на рахунках загального та спеціального фондів відповідних місцевих бюджетів для здійснення відповідних витрат у 2018 році з урахуванням їх цільового призначення, освоєння профінансованих коштів здійснюватиметься впродовж поточного року.

Вільховецькій, Тячівській і Полянській об'єднаним територіальним громадам на розвиток інфраструктури профінансовано у 2017 році субвенцію з державного бюджету в обсязі 14,6 млн. грн., з яких 10,6 млн. грн. (73 відс.) було спрямовано на

***Фінансування
інвестиційних
проектів із
залученням коштів
державного
бюджету***

капітальний ремонт об'єктів дорожнього господарства.

Для проведення аварійно-відновних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, що склалася 17 – 18 вересня 2017 року на території області, з резервного фонду державного бюджету профінансовано 18,2 млн. грн., освоєння яких склало 97 відс. (17,7 млн. грн.). За рахунок цих коштів здійснювались роботи з відновлення пошкоджених стихією 58 об'єктів соціального призначення у Мукачівському, Рахівському і Тячівському районах. Із отриманого фінансування до державного бюджету було повернуто 481,671 тис. гривень.

Збільшено обсяги введення в експлуатацію житла

За 9 місяців 2017 року в області введено в експлуатацію 290,4 тис.кв.м загальної площі житла, що на третину більше, ніж у відповідному періоді минулого року (по Україні – ріст 21 відс.).

Збільшились обсяги введення в експлуатацію житла у всіх адміністративно-територіальних одиницях області, крім м.Берегово, Великоберезнянського та Міжгірського районів, в яких допущено спад 11 – 15 відс.

Серед районів та міст, де спостерігається ріст цього показника, найбільше введено житла у містах Мукачево та Чоп (у 2,2 та 1,6 рази відповідно) та майже на 70 відс. – в Берегівському, Іршавському та Рахівському районах.

Індекс обсягів будівельної продукції у 2017 році збільшився на 5,9 відсотка

Підприємствами та організаціями у 2017 році **виконано будівельних робіт** на суму 960,7 млн. грн. Індекс будівельної продукції порівняно з відповідним періодом минулого року склав **105,9 відсотка** (по Україні – 120,9 відс.).

На загальну тенденцію росту індексу будівельної продукції вплинуло збільшення обсягів будівництва інженерних споруд на 17,4 відс. Водночас, будівництво житлових та нежитлових будівель скорочено на 22,4 відс. та 16,2 відс. відповідно.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились таким чином: нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння склали 68,8 відс. від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 21,1 та 10,1 відс. відповідно.

Переважна частина обсягу будівельних робіт виконана підприємствами та організаціями міст Ужгород, Мукачево та Ужгородського району, на які припадає 73 відс. загальнообласного обсягу. Питома вага інших міст і районів незначна та складає 0,5 – 10,0 відс.

Продовжується реалізація програм молодіжного житлового будівництва та будівництва житла на селі „Власний дім”

Для кредитування молодіжного житлового будівництва впродовж 2017 року з обласного та міського бюджету м.Ужгород профінансовано 3,5 млн.грн. Кошти з державного бюджету на ці цілі не виділялись.

На виконання програми „Власний дім” у 2017 році здійснено фінансування в обсязі 20,7 млн.грн., з яких використано 20,6 млн.грн. Введено в експлуатацію у сільській місцевості 25 будинків загальною площею 4,1 тис. кв. м, що становить 59 відс. до запланованих річних обсягів (7,0 тис. кв. м.).

Споживчий ринок

Упродовж 2017 року зберігалася позитивна тенденція

За січень-грудень 2017 року обсяг обороту роздрібної торгівлі становив 18,3 млрд. грн. і зріс проти відповідного періоду 2016 року за порівнянними цінами на 17,2 відс. (по Україні ріст склав 8,8 відс.). За цим показником область посіла перше місце серед регіонів країни (у

**зростання обсягів
обороту роздрібно
торгівлі**

відповідному періоді 2016 року – 21 місце). Позитивні зміни даного показника досягнуто завдяки розвитку туризму, розширенню мережі роздрібно торгівлі, зростанню доходів населення, масовому впровадженню в торгівлі безготівкових форм розрахунків та переведення реєстраторів розрахункових операцій на онлайн зв'язок з фіскальною службою.

Розширення роздрібно торгівельної мережі області здійснюється за рахунок збільшення кількості об'єктів, що належить підприємцям – фізичним особам. Вони володіють понад 90 відс. магазинів та закладів ресторанного господарства.

Обсяг роздрібно товарообороту (підприємств - юридичних осіб) зріс на 18,9 відс. і склав 12,2 млрд. грн. (по Україні ріст склав 8,6 відс.). За показником "індекс фізичного обсягу роздрібно товарообороту" область посіла 1 місце серед регіонів України (у відповідному періоді 2016 року – 9).

Товарооборот 15 адміністративно-територіальних одиниць області складає 44,2 відс. загальнообласного товарообороту, решта - припадає на міста Ужгород, Мукачево та Ужгородський район. Це свідчить про низький рівень наближення товару до споживача, насамперед у сільській місцевості, та зменшення кількості звітуючих суб'єктів господарювання в органи статистики.

Проблемним питанням внутрішньої торгівлі в області залишається скорочення мережі роздрібно торгівлі, що належить підприємствам-юридичним особам (у сільській місцевості темп склав 92,6 відс.; у міських населених пунктах – 99,4 відс.). Мережа магазинів юридичних осіб скоротилася на 5,7 відс. (з 986 од. до 930 од.). Скорочення відбулося в м.Ужгород (з 233 до 218 од.), Берегівському (з 33 до 18 од.), Рахівському (з 48 до 40 од.) та Тячівському (з 81 до 73 од.) районах.

Протягом 2017 року в області зберігається негативна динаміка щодо зниження на споживчому ринку імпортозаміщення. Спостерігається зменшення на 6,1 відсоткових пункти у порівнянні з 2016 роком реалізація споживчих товарів вітчизняного виробництва (по Україні спад на 2,6 відс. пункти). Питома вага реалізації товарів вітчизняного виробництва в роздрібно товарообороті склала 53,2 відс. (по Україні 53,2 відс.), в т.ч. частка продажу продовольчих товарів вітчизняного виробника – 83,1 відс. (по Україні – 83,2 відс.).

Впродовж 2017 року в області діяло 95 ринків з продажу сільськогосподарської продукції, продовольчих та непродовольчих товарів, на яких обладнано понад 18,4 тис. торгових місць. Через мережу організованих ринків реалізовано понад 25 відс. загального обсягу продажу споживчих товарів. Разом з тим спостерігається наявність несанкціонованої приринкової, вуличної стихійної торгівлі. Наслідками несанкціонованої та стихійної торгівлі є зростання тіньової економіки, порушення правил торгівлі, прав споживачів, реалізація товарів без відповідних документів, що засвідчують якість, безпеку та їх походження.

Райдержадміністраціями не достатньо проводиться робота з органами місцевого самоврядування в частині роз'яснення важливості впровадження державної політики в галузі торгівлі, захисту прав споживачів, легалізації робочих місць, виведенню з тіні торговельної діяльності (в т.ч. у сфері ресторанного господарства), вжиття заходів з підтримки вітчизняного виробника.

Транспорт і зв'язок

За 2017 рік усіма видами транспорту перевезено 5587,3 тис.т вантажів, що в порівнянні до 2016 року більше на 0,1 відсотка

Вантажооборот усіма видами транспорту виконано в обсязі 7885,5 млн. ткм, що становить 107,4 відс. до відповідного періоду минулого року.

Обсяг вантажних перевезень залізничним транспортом до відповідного періоду минулого року збільшився на 20,7 відс. і за 2017 рік становив 1503,6 тис.т. За номенклатурою вантажів найбільшу частку у загальному обсязі залізничних перевезень займали брухт чорних металів, зерно та продукти перемолю. У порівнянні з 2016 роком зросли перевезення лісових вантажів – у 4,4 рази, кам'яного вугілля – у 4,0 рази, зерна і продуктів перемолю – на 38,6 відс., брухту чорних металів – на 34,4 відс., нафти і нафтопродуктів – на 32,8 відс.; разом з тим, на 13,1 відс. зменшилась кількість перевезень будівельних матеріалів.

Вантажооборот залізничним транспортом виконано в обсязі 2829,4млн.ткм, що становить 102,7 відс. до 2016 року.

Підприємствами автомобільного транспорту з урахуванням обсягів, які виконані фізичними особами-підприємцями перевезено 4083,7 тис.т вантажів, що на 5,8 відс. менше до попереднього року. Вантажооборот, який збільшився на 10,2 відс., виконано в обсязі 5056.1млн.ткм.

В 2017 році послугами усіх видів наземного пасажирського транспорту з урахуванням перевезень, які виконані фізичними особами-підприємцями скористались 38077,4 тис. осіб, що становить 91,5 відс. до попереднього року.

Автомобільним транспортом перевезено 33981,0 тис. пасажирів, що на 8,9 відс. менше від показника попереднього року. Перевезення пасажирів на маршрутах загального користування здійснюють 160 перевізників.

Маршрутна мережа внутрішньо-обласного автобусного сполучення загального користування складається із 459 маршрутів, з яких – 86 міжміських та 371 приміських маршрутів. Для забезпечення перевезення пасажирів щодня на маршрутах області використовується понад 700 транспортних засобів.

Пільгові перевезення пасажирів, які відповідно до законодавства користуються такими правами, забезпечують автомобільні перевізники, які здійснюють перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

Згідно інформації ПрАТ „Закарпатавтотранс” за реалізованими автостанціями області квитками на проїзд у приміському та міжміському сполученні автомобільними перевізниками перевезено протягом 2017 року пільгових категорій громадян на загальну суму 3790,2 тис. грн. На автостанціях області реалізовано 186,9 тис. квитків пасажирам, які користуються пільгами на проїзд транспортом загального користування, у тому числі у приміському сполученні – 133,0 тис. квитків та у міжміському сполученні – 53,9 тис. квитків.

Відповідно до статті 91 Бюджетного кодексу України компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів.

Компенсаційні виплати, що були передбачені у місцевих бюджетах на 2017 рік на автомобільному транспорті становили: 26645,3 тис. грн., профінансовано - на загальну суму 26575,4 тис. гривень.

Крім того, за станом на 31.12.2017 заборгованість з державного бюджету підприємствам автомобільного транспорту області за 2015 рік становила – 2825,2 тис. гривень.

За інформацією виробничого структурного підрозділу „Ужгородська дирекція залізничних перевезень” регіональної філії „Львівська залізниця” ПАТ „Українська залізниця” протягом 2017 року перевезено пасажирів, які користуються пільгами на проїзд залізничним транспортом у приміському сполученні, у кількості – 418,2 тис. осіб, на загальну суму 4765,8 тис. гривень.

Крім того, за станом на 31.12.2017 заборгованість з державного бюджету підприємствам залізничного транспорту області за 2015 рік становила – 218,5 тис. гривень.

Департаментом було підготовлено проект звернення депутатів обласної ради до Кабінету Міністрів України з питань врегулювання на законодавчому рівні механізму відшкодування перевізникам компенсаційних виплат за пільговий проїзд окремих категорій громадян та необхідності передбачити у Державному бюджеті України на 2018 рік субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг, передбачених законодавством, і погашення заборгованості за попередній рік підприємствам транспорту області за пільговий проїзд окремих категорій громадян. Зазначене рішення прийнято на сесії обласної ради 21.09.2017 № 941.

Стратегією розвитку Закарпатської області до 2020 року визначено завдання щодо модернізації Ужгородського аеропорту.

Відповідно до Програми підвищення ефективності функціонування Закарпатського обласного комунального підприємства „Міжнародний аеропорт „Ужгород” на 2017 – 2020 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 22.12.2016 № 608, протягом 2017 року на ЗОКП „Міжнародний аеропорт „Ужгород” було спрямовано кошти у обсязі 17282,3 тис. грн., з яких з обласного бюджету – 6158,7 тис. грн., державного бюджету (державний фонд регіонального розвитку) – 11093,7 тис. грн. та доходів підприємства – 29,9 тис. гривень.

У межах бюджетних призначень виконано наступні заходи: проведено капітальний ремонт штучної злітно-посадкової смуги аеродрому, поточний ремонт асфальтобетонного покриття руліжної доріжки аеродрому, технічне обслуговування рентгенівських інтроскопів, навчання персоналу, погашення заборгованості із виплати заробітної плати, оплати за спожиті комунальні послуги та енергоносії, інші першочергові видатки для забезпечення безперебійної роботи комунального підприємства за рахунок надання фінансової підтримки, придбання спеціальних технічних засобів захисту інформації, оргтехніки для автоматизованої системи реєстрації пасажирів і організації перевезень пасажирів, палива та пально-мастильних матеріалів, меблів для ВОХОР САБ та бюро перепусток аеропорту, залу очікування сектору 1 та 2 накопичувача літ. В.

***Закарпатське
обласне комунальне
підприємство
„Міжнародний
аеропорт „Ужгород”
– єдине авіаційне
підприємство у
Закарпатській
області, що надає
послуги з
аеропортового
обслуговування
повітряних суден та
пасажирів***

Реалізація зазначених заходів дала можливість зберегти дієздатність підприємства, забезпечити дотримання вимог сертифікаційної придатності аеропорту та його служб, збереження робочих місць та фахівців авіаційної галузі, недопущення заборгованості із виплати заробітної плати, оплати за спожиті комунальні послуги та енергоносії, забезпечити приймання та відправлення повітряних суден, що виконували чартерні рейси.

Протягом 2017 року з аеропорту „Ужгород” було відправлено 139 повітряних суден, що виконували чартерні рейси, з яких переважно повітряні судна авіації загального призначення (малотоннажні). По відношенню до 2016 року кількість відправлених літаків зменшилася на 32,2 відс. У минулому році відправлено 182 пасажирів, що становить 12,9 відс. до показника 2016 року.

Численні звернення облдержадміністрації та обласної ради протягом 2015 – 2017 років до Уряду та центральних органів виконавчої влади про необхідність врегулювання операційних питань щодо виконання польотів до/з аеропорту „Ужгород”, обговорення проблемного питання на нарадах, у тому числі на двосторонніх зустрічах із фахівцями управління цивільної авіації Міністерства транспорту, будівництва та регіонального розвитку Словацької Республіки і провайдера аеронавігаційного обслуговування Словацької Республіки, Європейським агентством з безпеки авіації, що проводилися за ініціатииви облдержадміністрації, лише у вересні 2017 дали позитивний результат.

За результатами наради 5 вересня 2017 року у Міністерстві інфраструктури України з представниками Європейського агентства з питань авіаційної безпеки, Державним підприємством обслуговування повітряного руху України 20 вересня 2017 року було подано заявку на сертифікацію Європейським агентством з безпеки польотів (EASA) та 10 жовтня 2017 року отримано інформацію щодо прийняття заявки та присвоєння їй реєстраційного номеру EASA.

У галузі транспорту спостерігається ряд проблемних питань:

необхідність внесення змін та вдосконалення на законодавчому рівні системи пільгових перевезень пасажирів автомобільним транспортом;

відсутність нормативно-правових актів, передбачених Законом України „Про автомобільний транспорт” та необхідність внесення змін та доповнень до зазначеного закону;

наявність на ринку автомобільних перевезень „нелегальних” перевізників;

оновлення рухомого складу усіх видів транспорту;

підвищення якості та культури обслуговування пасажирів;

забезпечення сертифікаційної придатності аеродрому та відповідних служб ЗОКП „Міжнародний аеропорт „Ужгород”;

врегулювання питання щодо експлуатації міжнародного аеропорту „Ужгород”.

Галузь зв'язку є однією із найбільш стабільних та динамічних галузей

Галузь зв'язку є однією із найбільш стабільних та динамічних галузей економіки області, яка забезпечує значні темпи росту послуг, поліпшення їх якості та впровадження нових технологій, що дозволило поліпшити забезпечення комунікаційних потреб населення: зросла

якість мобільного зв'язку, діє розгалужена мережа інтернет-провайдерів та інтернет-клубів.

За результатами роботи Закарпатської дирекції ПАТ „Укрпошта” протягом 2017 року загальна сума доходів становить 119,7 млн.грн., що більше від показника попереднього року на 22,8 млн. грн. або 23,5 відсотка.

Найбільше зростання доходів у порівнянні з минулим роком досягнуто при наданні таких послуг:

- дрібні пакунки – на 498,1 тис.грн. (24,6 відс.);
- письмова кореспонденція – на 4206,1 тис.грн. (35,2 відс.);
- посилки – на 218,9 тис. грн. (5,3 відс.);
- виплата пенсій, грошової допомоги – на 4442,4 тис.грн. (9,1 відс.);
- приймання платежів – на 6755,5 тис.грн. (47,7 відс.).

Загальні витрати становлять 122,6 млн. грн., в порівнянні з аналогічним періодом минулого року зросли на 21,0 млн. грн., або 20,7 відсотків.

Фінансовий результат (збиток) до оподаткування становить - 2832,0 тис.грн. при плановому -2094,6 тис. гривень.

Протягом звітного року сплачено до бюджету та загальнодержавних цільових фондів податків, зборів та інших обов'язкових платежів на суму 33,6млн.грн.; продуктивність праці становить 63667 грн., що на 23,0 відс. більше, ніж за попередній рік.

Споживачам послуг ПАТ „Укртелеком” у Закарпатській області доступні як традиційні послуги місцевого, міжміського та міжнародного зв'язку, так і послуги найновітніших технологій: доступ до мережі Інтернет за технологію ADSL, доступ по комутованій лінії зв'язку; IP-з'єднання по виділеній лінії; підтримка первинного та вторинного DNS; маршрутизація додаткових мереж та автономних систем; надання в користування аналогових та цифрових виділених некомутованих каналів електрозв'язку; послуги Frame Relay та ISDN; відеотелефонний зв'язок; додаткові послуги цифрових АТС з програмним керуванням.

В області станом 01.01.2018 налічується 106,8 тис. основних телефонних апаратів. У зв'язку із стрімким розвитком мобільного зв'язку спостерігається зменшення абонентської бази фіксованого зв'язку, особливо у містах. Але, незважаючи на зменшення абонентської бази, кількість домашніх телефонних апаратів у розрахунку на 100 сімей становить близько 40 одиниць у міській мережі та 30 одиниць – у сільській мережі зв'язку.

Протягом звітного року виконані роботи по будівництву волоконно-оптичних ліній зв'язку та встановлено обладнання доступу до мережі Інтернет в с.Новоселиця, с.Н.Студений Міжгірського району та в с.Сіль Великоберезнянського району.

У галузі зв'язку спостерігається ряд проблемних

необхідність вжиття місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування заходів щодо утримання в належному стані, ремонт та заміна абонентських поштових скриньок

питань:

(поштових шаф) у багатоквартирних будинках;

розширення мережі та підвищення якості мобільного зв'язку у гірській місцевості;

розширення мережі передачі даних та широкопasmового доступу до мережі Інтернету з використанням оптико-волоконних ліній зв'язку.

У порівнянні із 2016 роком рівень оплати за спожиту електроенергію зменшився на 0,6 відс. пункти; за природний газ збільшився на 13,0 відс. пунктів

Розрахунки за спожиті енергоносії

Рівень розрахунків споживачів області із ПАТ ЕК „Закарпаттяобленерго“ та ТОВ „Закарпатгаз збут“ у січні – грудні 2017 р. становив:

за спожиту електричну енергію – 98,7 відс.;

за природний газ – 84,3 відс.

У порівнянні із відповідним періодом 2016 року рівень оплати за спожиту електроенергію знизився на 0,6 відс. пункти; за природний газ збільшився на 13,0 відс. пункти.

Серед категорій споживачів електроенергії рівень розрахунків становив:

сільськогосподарськими споживачами - 99,9 відс.; промисловістю області – 100,4 відс.; населенням – 98,2 відс., іншими комунально-побутовими споживачами – 101,5 відс., установами, що фінансуються з місцевого бюджету – 101,0 відс., установами, що фінансуються з державного бюджету - 101,2 відс., підприємствами житлово-комунального господарства – 89,4 відс.; рівень відшкодування по пільгах і субсидіях складала 91,2 та 86,4 відс. відповідно.

Серед адміністративних одиниць лише В.Березнянський, Воловецький та Свалявський райони забезпечили повні розрахунки за спожиту електроенергію. Найнижчі розрахунки перед ПАТ ЕК „Закарпаттяобленерго“ допущено у містах Чоп (95,0 відс.), у районах: Мукачівському та Іршавському (97,7 відс.), Тячівському (98,2 відс.), Хустському (98,4 відс.), Берегівському (98,5 відс.) та у м.Берегово (98,6 відс.).

За спожитий природний газ рівень розрахунків із ТОВ „Закарпатгаз збут“ склав: населенням – 78,0 відс., установами, що фінансуються з місцевого бюджету – 99,8 відс., установами, що фінансуються з державного бюджету - 103,2 відс., рівень відшкодування по пільгах і субсидіях складала 94,2 та 89,9 відс. відповідно.

Стовідсоткового рівня розрахунків за спожитий природний газ не досягнуто в жодній адміністративній одиниці області. Найнижчий рівень розрахунків допущено у м.м. Мукачево (74,0 відс.), Хуст (75,2 відс.) та районах Мукачівському (74,9 відс.), В.Березнянському (76,3 відс.), Виноградівському (77,9 відс.), Міжгірському та Берегівському (78,4 відс.), Воловецькому (81,5 відс.).

Житлово-комунальне господарство

Фінансовий стан галузі нестабільний

У сфері житлово-комунального господарства функціонує понад сімдесят підприємств, які забезпечують населення, установи соціальної сфери та інші категорії споживачів послугами з централізованого водопостачання, водовідведення, тепlopостачання,

утримання будинків і споруд та прибудинкової території, вивезення твердих побутових відходів, благоустрою територій населених пунктів області.

Загальний обсяг наданих житлово-комунальних послуг становить 239,8 млн. грн., у тому числі з централізованого водопостачання і водовідведення у сумі 183,6 млн. грн., теплопостачання – 17,1 млн. грн., утримання будинків – 39,1 млн. гривень.

Загальна сума дебіторської заборгованості за станом на 01.01.2018 року становить 149,9 млн. грн., у тому числі: за надані житлово-комунальні послуги – 136,6 млн. грн., заборгованість населення складає 117,7 млн. грн. або 78,5 відс. загального боргу; У порівнянні з відповідним періодом минулого року дебіторська заборгованість за надані житлово-комунальні послуги збільшилася на 18,7 млн. грн. або 15,9 відсотка.

Загальна сума кредиторської заборгованості за станом на 01.01.2018 року становить 106,0 млн. грн., із неї заборгованість за товари, роботи, послуги становить 44,6 млн. грн., у т.ч. заборгованість за енергоносії – 27,4 млн. гривень. У порівнянні з відповідним періодом минулого року кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги збільшилася на 10,0 млн. грн. або 29,1 відсотка.

Рівень розрахунків споживачів за отримані житлово-комунальні послуги залишається недостатнім

За оперативною інформацією рівень розрахунків споживачів за отримані послуги з централізованого тепло-, водопостачання, водовідведення, утримання будинків і споруд та прибудинкової території за січень-грудень звітного року склав 92,8 відс., у тому числі по населенню – 89,5 відс. від спожитого. Спожиті у звітному періоді послуги бюджетними установами і організаціями та комерційними споживачами оплачено на 100 відсотків.

У розрізі підгалузей рівень оплати за 2017 рік наступний: за послуги водопостачання та водовідведення – 93,3 відс., у тому числі населення – 90,3 відс.; за послуги теплопостачання відповідно – 97,4 відс. та 91,4 відс. (м.Рахів); з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 88,4 відс. та 87,1 відсотка.

Рівень оплати за звітний період за спожиту житлово-комунальними підприємствами електроенергію склав 89,4 відс., з них: тепломережі розрахувались на 100,0 відс., водоканали – 89,1 відсотка відповідно. Наростили борг за спожиту електроенергію водопостачальні підприємства міст Мукачево, Ужгород, Хуст, Берегово, Виноградів та Іршава. Упродовж декількох років найбільшим боржником за спожиту електроенергію є водоканал міста Мукачево, сума боргу якого станом на 01.01.2018 року складає 15,8 млн. грн. або 76,6 відс. загального боргу підприємств галузі за спожиту електроенергію.

Рівень розрахунків підприємств комунальної теплоенергетики за спожитий природний газ за станом на 01.01.2018 становить 100,0 відсотка

(з урахуванням авансової оплати).

Діапазон тарифів для населення на послуги з централізованого водопостачання і водовідведення (з ПДВ) коливається від 6,98 грн./куб.м. (сmt Міжгір'я) та 2,47 грн./куб.м (сmt Міжгір'я) до 15,39 грн./куб.м (м. Тячів) та 10,88 грн./куб.м (м. Свалява); тарифи на послуги з утримання житла для благоустроєних будинків (з ПДВ) коливаються від 0,61 грн./кв.м (сmt Міжгір'я) до 4,1830 грн./кв.м (м. Мукачево).

Більшістю місцевими органами виконавчої влади вжито заходів

***Недостатнє
фінансування
капітального
ремонт житлового
фонду місцевих рад
унеможлиблює
належне
формування
об'єднань
співвласників
багатоквартирних
будинків (ОСББ)***

щодо перегляду та приведення тарифів на житлово-комунальні послуги до рівня економічно обґрунтованих витрат на виробництво та надання таких послуг.

Загальний багатопверховий житловий фонд області, який нараховує 2899 житлових будинків, обслуговується підприємствами комунальної форми власності, частка якого становить 42,4 відс., підприємствами приватної форми власності – 34,0 відс., об'єднаннями співвласників багатоквартирного будинку – 20,4 відс., житлово-будівельними кооперативами та іншими формами самоорганізації населення – 3,2 відсотка.

Динаміка утворення ОСББ за роками свідчить, що на 01.01.2016 функціонувало 298 ОСББ, що обслуговувало 310 житлових будинків; 01.01.2017 – 473 ОСББ обслуговувало 524 житлових будинків; 01.01.2018 – 544 ОСББ обслуговують 590 житлових будинків. У 2017 році в області створено 71 об'єднання співвласників багатоквартирного будинку.

У порівнянні з минулим роком частка багатоквартирних житлових будинків, які перебувають в управлінні ОСББ, зросла на 1,6 пункти і становить 20,4 відсотка.

У 2017 році утворено шість управляючих компаній на обслуговуванні яких знаходиться 667 житлових будинків або 23,0 відс. загального житлового фонду, що на 10,9 пункти більше від показника попереднього року.

Підготовка установ та організацій області до роботи в опалювальному періоді проводилася у відповідності до розпорядження голови облдержадміністрації 17.05.2017 № 240 „Про підготовку господарського комплексу та установ бюджетної сфери області до роботи в осінньо-зимовий період 2017 – 2018 років”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 червня 2017 року № 410-р „Про затвердження плану заходів з підготовки паливно-енергетичного комплексу України до осінньо-зимового періоду 2017/18 року та його проходження” та інших нормативних документів.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 жовтня 2017 року № 720-р „Деякі питання опалювального сезону 2017/18 року” в області видано розпорядження голови облдержадміністрації 10.10.2017 № 510 „Про забезпечення стабільного проходження опалювального періоду 2017/2018 року”.

Питання про стан виконання заходів з підготовки житлово-комунального господарства, установ соціальної сфери та підприємств паливно-енергетичного комплексу до роботи в осінньо-зимовий період, а також стан проходження опалювального сезону 2017/2018 року систематично розглядається на спільних засіданнях антикризового енергетичного штабу та оперативного штабу із питань про стан проходження в області опалювального сезону 2017/18 року.

Для дотримання чистоти і порядку всіх населених пунктів в області видано розпорядження голови облдержадміністрації від 13.03.2017 № 114 щодо благоустрою населених пунктів, проведення акції „Закарпаттю – чисте довкілля” та встановлення єдиного санітарного дня з очищення територій області”, метою якого є приведення у належний санітарний та естетичний стан населені пункти та прилеглі до них території, ліквідація стихійних та несанкціонованих сміттєзвалищ.

До виконання розпорядження залучилися райдержадміністрації та міськвиконками, підприємства різної форми власності, навчальні

заклади тощо. Колективними діями виконано наступні роботи: ліквідовано 2410 несанкціонованих сміттєзвалищ, упорядковано 163 сміттєзвалища, вивезено 97568,33 м³ сміття, розчищено 395,6 км джерел, русел, потічків, упорядковано 411 зон відпочинку, парків та скверів, очищено 490,8 км прибережних смуг, упорядковано 1020 кладовищ, очищено 1470,7 км придорожніх смуг, канав та кюветів, висаджено 13317 дерев, обрізано та вирубано, відповідно, 8112 і 2075 дерев.

Проблемні питання галузі

Залишаються проблемними питаннями:

зношеність основних фондів підприємств водопровідно-каналізаційного господарства, використання застарілого енергоємного обладнання, що призводить до надмірних втрат питної води та витрат електроенергії;

здійснення розрахунків споживачами за отримані житлово-комунальні послуги не у повному обсязі;

недостатнє фінансування з місцевих бюджетів районних програм, що діють у житлово-комунальній галузі, та відсутність коштів з державного бюджету на розвиток житлово-комунального господарства;

недостатній рівень роботи місцевих органів виконавчої влади, спрямованої на пошук інвестицій у розвиток об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства в частині їх будівництва та реконструкції із застосуванням новітніх технологій;

низький рівень впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів та розроблення схем санітарного очищення територій населених пунктів області, що негативно впливає на навколишнє природне середовище;

6. Неналежа робота адмінкомісії та комісії по виявленню безхазяйних відходів, що призводить до утворення несанкціонованих сміттєзвалищ.

7. Необхідність будівництва ряду регіональних полігонів у відповідності до сучасних технічних стандартів, забезпечення достатніх потужностей для видалення всіх зібраних в регіоні побутових відходів.

Мале підприємництво

Із загальної кількості суб'єктів господарської діяльності 9,0 відс. становлять підприємства, 91 відс. – фізичні особи-підприємці

За даними статистичної звітності кількість підприємств в області становить 56328 одиниць, в тому числі 4800 малих підприємств, з них 4092 - мікропідприємства, 256 – середні.

Частка підприємств малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання області складає 99,5 відсотка.

У розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення припадає 38 малих підприємств, 32 мікропідприємства та 2 середніх підприємства.

Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктами підприємництва збільшився на 0,7 відс. у порівнянні з попереднім звітним роком і становив 40,6 млрд. грн., частка продукції малих підприємств у загальних обсягах реалізованої продукції (товарів, послуг) становила 28,7 відс., мікропідприємств – 9,2 відсотка.

Усього у суб'єктів малого підприємництва було зайнято 100,4 тис. осіб (включаючи штатних, позаштатних працівників, власників, засновників), що складає 64,7 відс. до загальної кількості зайнятих у суб'єктів господарювання.

Станом на 01.01.2018 року в області зареєстровано 49611 фізичних осіб-підприємців, з них сплачують податки – 41175 осіб.

За 2017 рік надходження до

*бюджетів усіх рівнів
зросли на 78,2
відсотка*

*В області
здійснювались заходи
з підтримки
розвитку малого і
середнього
підприємництва*

Суб'єктами малого підприємництва за 2017 рік сплачено до бюджетів усіх рівнів 3570,7 млн. грн. податків, в тому числі юридичними особами - 2977,5 млн. грн., фізичними – 593,2 млн. грн. Із загальної суми надходжень юридичні особи сплатили 83,4 відс., фізичні особи – 16,6 відс.

В рамках Програми розвитку малого і середнього підприємництва в області на 2017-2018 роки, у всіх районах області проведено навчальні семінари щодо виконання положень Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

Проведено експрес-курс з підготовки починаючих підприємців. Протягом курсу учасники взяли участь у семінарах, написали бізнес-плани під свою справу, отримали консультації маркетологів, управлінців та державного реєстратора. Всі учасники тренінгу отримали список донорських організацій для залучення інвестицій, інформацію й перелік інформаційних ресурсів щодо реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності, а також сертифікати про проходження курсу навчань.

Для сприяння розвитку економічних, торгових зв'язків, виготовлено бізнес-каталог „Закарпаття – перспективний майданчик для бізнесу” та збірник „Закарпаття запрошує”.

Для більш ефективного впровадження фінансової підтримки суб'єктів господарювання малого та середнього підприємництва в рамках реалізації Порядку використання коштів обласного бюджету для часткового відшкодування відсоткових ставок за кредитами, залученими суб'єктами малого і середнього підприємництва під час проведення форуму підписано Меморандум про співпрацю з державними банківськими установами.

Програмою розвитку малого та середнього підприємництва в області на 2017 – 2018 роки впроваджено часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами, залученими суб'єктами малого і середнього підприємництва для реалізації інвестиційних проектів. На даний захід на 2017 рік виділено з обласного бюджету 1 млн.грн. Розроблено Порядок використання коштів обласного бюджету для часткового відшкодування відсоткових ставок за кредитами, залученими суб'єктами малого і середнього підприємництва для реалізації інвестиційних проектів. Утворено комісію з оцінки та відбору інвестиційних проектів, до складу якої увійшли керівники структурних підрозділів облдержадміністрації, депутати обласної ради, представники громадськості. У 2017 році часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами, залученими для реалізації інвестиційних проектів надано двом суб'єктам підприємницької діяльності В.Березнянського району.

Інформації щодо проведення міжнародних виставок, форумів, фестивалів постійно розміщуються на офіційній веб-сторінці облдержадміністрації, на сторінці департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації у соціальній мережі Facebook та на офіційному туристичному сайті „Вітаємо на Закарпатті”.

Адміністративні послуги

*Кількість центрів
надання
адміністративних
послуг зростає*

Для поліпшення бізнес-клімату та впровадження процесів дерегуляції, упорядкування та спрощення системи надання адміністративних послуг в області здійснює свою діяльність 18 центрів надання адміністративних послуг, з них 13 у районах та 5 у містах обласного значення. Поряд з тим, утворюються ЦНАПи і в об'єднаних

територіальних громадах (працює ЦНАП у Тячівській об'єднаній територіальній громаді, на стадії створення ЦНАП у Вільховецькій територіальній громаді Тячівського району, планується будівництво ще у 3 об'єднаних територіальних громадах (Перечинській, Полянській Свалявського району, Баранинській Ужгородського району). Враховуючи рекомендацію Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України заплановано будівництво 7 центрів надання адміністративних послуг, зокрема: у смт Батьово Берегівського району; смт Вишково, селах Горінчево і Драгово Хустського району; смт Кольчино Мукачівського району, смт Дубове Тячівського району, смт Ясіня Рахівського району.

На сьогодні роботу ЦНАПів забезпечують 98 працівників, що на 42,0 відс. більше ніж у 2016 році.

Протягом 2017 року центрами надано 205239 адміністративних послуг, у порівнянні з минулим роком їх кількість збільшилась на 27,7 відс. У розрахунку на 1000 мешканців у 2017 році було надано 163 адміністративних послуг, у 2016 році – 128.

З метою підвищення якості та спрощення процедури надання адміністративних послуг в рамках виконання заходів Програми розвитку малого і середнього підприємництва в області на 2017 – 2018 роки департаментом економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації закуплено програмне забезпечення “Універсам Послуг” для центрів надання адміністративних послуг, яке дозволило автоматизувати, збільшити ефективність роботи адміністраторів, зробити процес надання адміністративної послуги прозорим в режимі “online” та інформувати заявників про результат звернення через мобільний зв’язок.

У листопаді 2017 року проведено навчання для представників центрів надання адміністративних послуг райдержадміністрацій щодо роботи з програмним забезпеченням.

Однак на сьогодні актуальними залишаються такі проблеми, як забезпечення високої якості обслуговування громадян в усіх центрах надання адміністративних послуг, збільшення кількості найбільш затребуваних громадянами послуг органів виконавчої влади, які надаються через центри надання адміністративних послуг; запровадження електронних сервісів, а також покращення матеріально-технічного забезпечення центрів.

Туризм та рекреація

Упродовж 2017 року обсяг наданих туристично-рекреаційних послуг склав 683,5 млн. грн., що на 45,8 відс. більше ніж у 2016 році (468,7 млн. грн.)

Туристичний збір, який є місцевим податком, склав у 2017 році 2,9 млн. грн.. що на 31,9 відс. більше ніж у 2016 році (2,2 млн. грн.)

Найбільші суми туристичного збору надійшли до місцевих бюджетів: об'єднаної територіальної громади с. Поляна Свалявського району – 555,4 тис. грн. (зростання на 21,1 відс.), Берегівського району – 448,0 тис. грн. (зростання на 97,3 відс.), м. Ужгород – 357,4 тис. грн. (зростання на 26,0 відс.), Ужгородського району – 282,7 тис. грн. (зростання на 51,6 відс.).

Зовнішньоекономічна діяльність

За 9 місяців 2017 року експорт товарів становив 1 033,0 млн. дол.

**Заходи щодо
підвищення якості
надання
адміністративних
послуг**

**Показники
фінансово-
господарської
діяльності
туристично-
рекреаційних
закладів області за
2017 року**

Загальний обсяг

зовнішньоторговельного обороту товарів за 2017 рік склав 2009,3 млн.дол.США, що на 12,2 відсотка менше 2016 року

США а імпорт – 976,3 млн. дол. США. Порівняно з січнем–вереснем 2016 року експорт збільшився на 16,5 відс. (146,4 млн. дол. США), імпорт збільшився на 17,5 відс. (на 145,2 млн. дол. США).

Основними країнами-партнерами Закарпатської області у сфері зовнішньої торгівлі протягом січня-вересня 2017 року були: Угорщина, питома вага якої складає 33,0 відс. від загального обсягу зовнішньої торгівлі товарами області; Німеччина – 10,1 відс.; Китай – 7,1 відс.; Чехія – 6,7 відс.; Польща – 5,9 відс.; Італія – 4,9 відс.

Найбільші обсяги експорту товарів по Закарпатській області у звітному періоді здійснено до: Угорщини – 54,0 відс., Німеччини – 7,1 відс., Польщі – 6,7 відс.; Австрії – 5,3 відс., Словаччини – 4,8 відс., Чехії – 3,5 відс., Італії – 3,2 відс.

Основними країнами-постачальниками товарів у Закарпатську область були: Китай – 14,5 відс., Німеччина – 13,4 відс., Угорщина – 10,8 відс., Чехія – 10,0 відс., Італія – 6,7 відс., Польща – 5,0 відс.

Частка обсягу зовнішньої торгівлі Закарпатської області з сусідніми країнами в цілому, а саме з Угорщиною, Словаччиною, Румунією та Польщею в період січень-вересень 2017 року склала 44,9 відс. від загального обсягу зовнішньої торгівлі, а їх загальний зовнішньоторговельний оборот склав 903 187,5 тис. дол. США.

Сальдо зовнішньоторговельного балансу країн-сусідів, кордони яких межують із Закарпатською областю, було позитивним і склало 514 450,0 тис. дол. США.

Значну частку у структурі експорту становлять такі групи товарів: машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 59,6 відс. (615 973,7 тис. дол. США); текстильні матеріали та текстильні вироби – 8,7 відс. (90 332,6 тис. дол. США); деревина і вироби з деревини – 8,6 відс. (89 160,3 тис. дол. США); різні промислові товари продукти – 7,9 відс. (81 851,7 тис. дол. США); готові харчові продукти – 4,2 відс. (43 087,5 тис. дол. США);

Основні товарні групи у структурі імпорту були: машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 48,6 відс. (474 814,8 тис. дол. США); полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них – 10,9 відс. (105 977,3 тис. дол. США); текстильні матеріали та текстильні вироби – 9,5 відс. (93 110,0 тис. дол. США); засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби – 6,7 відс. (65 665,8 тис. дол. США); недорогоцінні метали та вироби з них – 5,2 відс. (50 835,3 тис. дол. США); готові харчові продукти – 4,7 відс. (45 567,0 тис. дол. США); мінеральні продукти – 2,8 відс. (27 438,3 тис. дол. США).

За оперативними даними у 1994 – 2017 роках в Закарпатську область буде залучено 342,0 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу). У розрахунку на одну особу майже 274,0 дол. США.

У 2017 році в економіку області буде вкладено 20,0 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, що на 4,0 млн. дол. США, або на 16,7 відс. менше аналогічного періоду 2016 року.

У цілому збільшення сукупного обсягу іноземного капіталу, з урахуванням курсової різниці за 2017 рік становитиме 25,0 млн. дол. США, що на 7,9 відс. більше обсягів інвестицій до початку року (15-16 місце серед областей України).

В області працюють інвестори із 45 країн світу, на 10 з них більше 84,0 відс. загального обсягу прямих іноземних інвестицій. Із країн Європейського Союзу внесено 258,2 млн. дол. США інвестицій (77,5

В області функціонує 621 підприємств з іноземними інвестиціями.

відс. загального обсягу), 75,0 млн. дол. США (22,5 відс.) – з інших країн світу.

Найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій надійшли: Нідерландів – 63,6 млн. дол. США (19,1 відс. загального обсягу), Німеччини – 46,9 млн. дол. США (14,1 відс.), Польщі – 36,2 млн. дол. США (10,9 відс.), Японії – (11,0 відс.), Австрії – 26,8 млн. дол. США (8,0 відс.), Сполучених Штатів Америки – 23,9 млн. дол. США (7,2 відс.), Італії – 17,5 млн. дол. США (5,2 відс.), Угорщини – 11,3 млн. дол. США (3,4 відс.), Мальти – (3,3 відс.), Кіпру – 8,9 млн. дол. США (2,7 відс.).

Прямі іноземні інвестиції за видами економічної діяльності розміщені наступним чином: промисловість – 81,9 відс. (загального обсягу), оптова та роздрібна торгівля, ремонт транспортних засобів і мотоциклів – 1,2 відс., транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 6,1 відс., сільське господарство, лісове та рибне господарство – 0,8 відс., будівництво – 0,6 відс., операції з нерухомим майном – 4,8 відс., тимчасове розміщення й організація харчування – 1,9 відс., діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 2,3 відс., інші види – 0,4 відс. (інформація та телекомунікації; фінансова та страхова діяльність; професійна, наукова та технічна діяльність; освіта; охорона здоров'я та надання соціальної допомоги).

У 2017 році промисловими підприємствами з іноземними інвестиціями реалізовано промислової продукції, що складає 6,5 млрд. грн., що становить майже 64,0 відс. загального обсягу реалізованої продукції області (10,1 млрд. грн.).

Найбільші обсяги інвестицій за підсумками 2017 року залучені у наступні міста та райони області: 1. Ужгородський район – 111,2 млн. дол. США (33,4 відс. загального обсягу залучених прямих іноземних інвестицій у область), 2. м. Ужгород – 49,6 млн. дол. США (14,9 відс.), 3. Виноградівський район – 43,6 млн. дол. США (13,1 відс.), 4. м. Мукачево – 23,3 млн. дол. США (7,0 відс.), 5. Великоберезнянський район – 20,7 млн. дол. США (6,2 відс.), 6. Мукачівський район – 18,8 млн. дол. США (5,7 відс.), 7. м. Чоп – 14,3 млн. дол. США (4,3 відс.), 8. м. Берегово – 13,5 млн. дол. США (4,1 відс.), 9. Свалявський район – 10,4 млн. дол. США (3,1 відс.), 10. Тячівський район – 8,1 млн. дол. США (2,4 відс.).

Підприємства, які залучили найбільше іноземних інвестицій ТОВ «Ядзакі Україна» (виробництво електроустаткування до двигунів); ТОВ «Гроклін Карпати» (пошиття верху автомобільних сидінь); ТОВ «Джейбіл Сьоркіт Юкрейн-Лімітед» (виробництво електроустаткування до двигунів); ТОВ «Джентерм Україна» (виробництво електроустаткування до двигунів); ТОВ «ФЦА» - (операції з нерухомим майном); ТОВ «Петро Карбо Хем Мукачево» (вантажні перевезення); ТОВ «Бліцарт продукціон» (виробництво лиж); ТОВ «Фішер - Мукачево» (виробництво лиж); ТОВ «Платі Юкрейн Лімітед» (виробництво електроустаткування до двигунів).

Транскордонне співробітництво

Зокрема, в рамках 1 та 2 конкурсів програми прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства „Польща - Білорусь – Україна 2014 - 2020” у 2017 році відібрано наступні проекти, партнерами в яких є організації (установи) Закарпатської області:

***З метою залучення
в економіку регіону
коштів
міжнародної
технічної допомоги***

область бере активну участь у програмах Європейського інструменту сусідства на 2014-2020 роки

інфраструктурний проект „Зменшення ризику епідемії туберкульозу на прикордонних територіях України і Польщі шляхом будівництва туберкульозної лікарні на 100 ліжок в Закарпатській області та впровадження інноваційних методів моніторингу, профілактики і лікування туберкульозу”. Загальний бюджет проекту: 6,4 млн. євро. Головний бенефіціар - департамент охорони здоров'я облдержадміністрації. Бенефіціари: обласна клінічна лікарня № 1 ім. Фредеріка Шопена в м. Жешув Підкарпатського воєводства (Польща); обласне клінічне територіальне медичне об'єднання "Фтизіатрія", м. Ужгород;

проект „Світ Карпатських Розет – заходи із збереження унікальності культури Карпат”, що реалізовуватиметься 11 партнерами із Львівської, Івано-Франківської та Закарпатської областей України та Підкарпатського воєводства Республіки Польща;

„SUMCITYNET: міста за покращення доступності і кліматично-сталу міську мобільність”, головний бенефіціар - Агентство сприяння сталому розвитку Карпатського регіону "ФОРЗА" (Ужгород), партнери - Агенція регіонального розвитку м. Жешів (Польща), Ужгородська міська рада, Республіканська громадська організація „Білоруський союз транспортників”, Пінська міська рада (Білорусь).

Реалізація проектів міжнародної технічної допомоги, бенефіціаром яких є облдержадміністрація

Однією з ефективних та оптимальних форм євроінтеграційного співробітництва в різних сферах суспільного життя є тісна співпраця з регіонами сусідніх держав – членів ЄС, яка знаходить своє відображення у реалізації таких програм прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства як: „Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна”, “Румунія – Україна”, “Польща – Білорусь – Україна”, в рамках яких упродовж останніх років на території Закарпатської області у соціальній та економічній сферах реалізовано ряд проектів.

У період з 2015 до 2017 рр. за участю суб'єктів транскордонного співробітництва Закарпатської області реалізовано понад 50 проектів із залученням міжнародної технічної допомоги на загальну суму понад 180 млн. дол. для всіх організацій та установ країн-учасників. Проекти реалізовано за різними тематичними напрямками – сприяння економічному та соціальному розвитку, покращення ефективності кордону, розвитку туризму, підтримка співробітництва „люди-людям”, захист водних ресурсів, будівництво протипаводкових споруд, охорона навколишнього середовища, а також проекти:

у сфері захисту репродуктивного здоров'я жінок, зміцнення місцевої фінансової ініціативи, навчальні програми професійного зростання, програма обміну майбутніх лідерів, розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні (ПУЛЬС), програма партнерства у галузі мас-медіа, щодо допомоги сім'ям, що постраждали від конфлікту на Сході України, розвиток громад, профінансовані Урядом США, Агентством США з міжнародного розвитку (USAID); Корпус Миру США;

посилення конкурентоспроможності українського органічного сектору (донор - Уряд Швейцарської Конфедерації);

підтримка місцевих організацій громадянського суспільства;

програма Федерального міністерства економіки і технологій з перепідготовки управлінських кадрів Німеччина-Україна;

встановлення обладнання для виявлення радіаційних матеріалів і радіоактивних речовин, захисту, знезаражування та дозиметрії для Мукачівського прикордонного загону Державної прикордонної служби

України (донор - Уряд Королівства Норвегія).

В той же час, окрім зазначених програм відкриваються нові перспективи в контексті участі регіону у Дунайській транснаціональній програмі 2014-2020, яка спрямована на забезпечення інфраструктурного, екологічного, соціально-економічного та інституційного розвитку регіону; програмі фінансової підтримки діяльності, пов'язаної із заохоченням та розвитком культурного співробітництва, наукового, дослідницького обміну в галузі освіти, молодіжного обміну, туризму Міжнародного Вишеградського фонду; програмі Горизонт 2020, яка підтримує дослідження та інновації, а також в інших міжнародних проектах і грантових програмах.

*Здійснення заходів,
спрямованих на
завершення реалізації
великих
інфраструктурних
проектів в рамках
програми
прикордонного
співробітництва
Європейського
інструменту
сусідства і
партнерства
„Угорщина –
Словаччина – Румунія
– Україна” 2007 – 2013*

На кордоні зі Словаччиною реалізується проект „Модернізація та реконструкція пунктів пропуску на українсько-словацькому кордоні”, бюджет якого становить 7 550 000 євро, у тому числі для Закарпатської митниці ДФС – 3 625 660,8 євро. Даним проектом передбачається друга черга розбудови інфраструктури міжнародного автомобільного пункту пропуску „Ужгород” шляхом реконструкції існуючих митних споруд на пасажирському напрямку, розширення стику доріг пункту пропуску „Ужгород–Вишне Немецьке”.

Закарпатською митницею ДФС, як Партнером 3 проекту, подано Бенефіціару проекту поновлений бюджет та План дій з розрахунку на пролонгований період до грудня 2017 року. Перерахована кошторисна частина проекту будівництва по об'єкту, проведено тендерні процедури, однак відповідно до рішення тендерного комітету даного проекту від 20.10.2017 (протокол №40) були відмінені відкриті торги за предметом закупівлі: «Реконструкція існуючих та будівництво нових об'єктів інфраструктури пункту пропуску «Ужгород» II черга (пасажирський напрямок) та «Влаштування стику доріг (ув'язка) пункту пропуску «Ужгород» зі словацькою стороною» у зв'язку із закінченням 31.12.2016 дії Грантового контракту № HUSKROUA/LSP/001 від 12.03.2013 та відсутністю інформації про продовження терміну дії проекту (Грантового контракту) отриманої від Європейської Комісії або від компетентних органів управління Програмою прикордонного співробітництва Європейський інструмент сусідства та партнерства.

На кордоні з Угорщиною реалізується проект „Ефективний та безпечний кордон між Угорщиною та Україною”. Проект передбачає реконструкцію української частини пункту пропуску „Лужанка” HUSKROUA/LSP/003, закупівлю обладнання та меблів, створення павільйону оформлення каноїстів, що подорожують річкою Тиса. Головний партнер проекту – Угорська національна поліція. Бюджет проекту – 6 831 000 євро, у тому числі для митних органів української сторони – 2 965 500 євро.

Протоколом № 40 засідання тендерного комітету Закарпатської митниці ДФС від 02.10.2017 прийнято рішення відмінити відкриті торги за предметом: Здійснення технічного нагляду при проведенні робіт з Реконструкції міжнародного пункту пропуску для автомобільного сполучення «Лужанка» у зв'язку із закінченням 06.12.2016 дії Грантового контракту № HUSKROUA/LSP/003 від 06.12.2013 та відсутністю інформації про продовження терміну дії проекту (Грантового контракту) отриманої від Європейської Комісії або від компетентних органів управління Програмою прикордонного співробітництва Європейський інструмент сусідства та партнерства.

*Співробітництво з
регіонами іноземних
країн*

З огляду на зазначене, існує необхідність продовження Європейською Комісією терміну реалізації проектів на 2018-2019 роки, а також термінового вжиття заходів з боку ЦОВВ щодо визначення інших джерел фінансування та забезпечення виконання робіт з будівництва та реконструкції пунктів пропуску “Ужгород” та „Лужанка”.

Між Закарпатською областю та регіонами іноземних держав станом на 01.01.2017 укладено 27 документів міжнародного характеру (угоди, протоколи намірів, меморандуми про співпрацю), згідно з якими здійснюється міжрегіональне співробітництво у торговельно-економічній, науково-технічній сферах, в галузі освіти, а також у сфері розвитку культури і туризму.

У 2017 році підписано:

Меморандум про співробітництво в соціально-економічній сфері із компанією АТ ”EINSOLARENERGY” (Туреччина);

Протокол намірів про співпрацю із компанією ”LIMBA” (Польща);

Протокол намірів про співпрацю з компанією ”CLARK technology” (США);

Меморандум про взаєморозуміння щодо сталого розвитку між ПРООН та Закарпатською облдержадміністрацією та Закарпатською обласною радою.

Наразі готується до підписання Угода про міжрегіональне співробітництво між Закарпатською облдержадміністрацією, Закарпатською обласною радою та Підкарпатським воєводством, Сеймиком Підкарпатського воєводства Республіки Польща.

З метою виконання діючих міжрегіональних угод підписано:

Програму спільних дій між Закарпатською обласною державною адміністрацією, Закарпатською обласною радою (Україна) та Пряшівським самоврядним краєм (Словацька Республіка) на період із травня 2017 року по травень 2018 року, підписану під час проведення українсько-словацького Дня добросусідства 13 травня 2017 року на території пункту пропуску „Убля – Малий Березний”;

Виконавчий протокол № 9 до Меморандуму про співпрацю між Закарпатською обласною державною адміністрацією, Закарпатською обласною радою (Україна) та Кошицьким самоврядним краєм (Словацька Республіка) на період із травня 2017 року по травень 2018 року, підписаний під час проведення українсько-словацького Дня добросусідства 13 травня 2017 року на території пункту пропуску „Убля – Малий Березний”;

Програму спільних дій Закарпатської обласної державної адміністрації, Префектури повіту Марамуреш та Префектури повіту Сату-Маре на 2018 рік, підписану 22 квітня 2017 року у с.Нижня Апша Тячівського району в рамках українсько-румунського Дня добросусідства;

Програму розвитку співробітництва між Закарпатською облдержадміністрацією, Закарпатською обласною радою (Україна) та Загальними Зборами області Саболч-Сатмар-Берег (Угорщина) на 2018 рік, підписану 30 вересня 2017 року у с. Яноші Берегівського району в рамках українсько-угорського Дня добросусідства.

Розглянути можливість щодо встановлення пільгових режимів щодо ПДВ на майно, що ввозиться в Україну як внесок іноземного чи українського інвестора до статутного фонду підприємства та договорів про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора.

Встановлення пільгових режимів по ПДВ дасть можливість:

*Проблемне
питання галузі*

збільшити надходження іноземних (вітчизняних) інвестицій в економіку області;

збільшити заробітну плату працівникам підприємств із іноземними інвестиціями;

створити додаткові робочі місця;

збільшити надходження до бюджетів усіх рівнів;

провести переоснащення виробничих потужностей та встановити на підприємствах високотехнологічне обладнання.

Фінансовий стан

Впродовж 2017 року до бюджетів усіх рівнів Закарпатської області надійшло податків, зборів та інших доходів у сумі 10 808,7 млн. грн., що більше, ніж за 2016 рік на 33,9 відс. або на 2 736,6 млн. гривень

До державного бюджету мобілізовано 6 199,8 млн. грн., що на 24,9 відс. або на 1 234,6 млн. грн. більше, ніж за попередній рік та до місцевих – 4 608,9 млн. грн., що на 48,3 відс. або на 1 502,0 млн. грн. більше, ніж за 2016 рік.

Доходи загального фонду місцевих бюджетів зросли на 36,6 відс. або на 1 007,6 млн. грн., спеціального – у 2,4 раза або на 494,4 млн. гривень.

Значне зростання доходів місцевих бюджетів спричинене головним чином збільшенням надходжень податку на доходи фізичних осіб на 47,3 відс. або 715,8 млн. грн., акцизного податку на 8,7 відс. або на 41,7 млн. грн., податку на майно в частині плати за землю на 25,5 відс. або 57,2 млн. грн., єдиного податку на 49,0 відс. або на 145,2 млн. грн., власних надходжень бюджетних установ на 29,7 відс. або на 74,7 млн. грн., надходжень від продажу землі на 45,9 відс. або на 29,9 млн. грн., надходжень від відчуження майна у 2,8 раза або на 19,7 млн. гривень.

Також, у 2017 році до спеціального фонду обласного бюджету надійшло надходжень для фінансового забезпечення реалізації заходів, визначених пунктом 33 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України у сумі 362,3 млн. гривень. Зазначені кошти надійшли від перевиконання індикативних показників митних платежів (податку на додану вартість з ввезених на територію України товарів, акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів, мита).

Обсяг бюджету розвитку місцевих бюджетів (без врахування субвенцій) за 2017 рік становив 144,3 млн. грн., що більше попереднього року на 64,0 відс. або 56,3 млн. гривень.

У 2017 році місцеві бюджети отримали з державного бюджету базову дотацію у сумі 520,8 млн. грн., додаткову дотацію з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я - 596,6 млн.грн. та стабілізаційну дотацію в сумі 68,7 млн. гривень. До загального та спеціального фондів місцевих бюджетів області надійшло субвенцій у обсязі 8 216,4 млн. гривень.

За 2017 рік видатки місцевих бюджетів становили 13 530,6 млн.грн., з них по загальному фонду – 11 737,8 млн.грн., що становить 97,4 відс. до уточненого плану на рік та по спеціальному фонду - 1 792,8 млн.грн. при кошторисних призначеннях на рік у сумі 2 204,2 млн. гривень. Порівняно з попереднім роком видатки місцевих бюджетів (загальний та спеціальний фонди разом) зросли на 34,7 відс. або на 3 486,1 млн. гривень.

Цінова ситуація

Індекс споживчих цін (інфляції) у грудні 2017 року порівняно з

Темп зростання

споживчих цін в області є вищими від середнього по Україні

груднем 2016 року по області склав 113,9 відс., по Україні – 113,7 відс. Область за цим показником займає 16-17 місце.

На споживчому ринку області у грудні 2017 р. порівняно з груднем 2016 р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої продукти харчування зросли на 16,5 відс. За цей період зафіксовано збільшення цін на фрукти на 34,9 відс., м'ясо та м'ясопродукти на 27,1 відс., молоко – на 26,8 відс., овочі – на 22,1 відс., яйця – на 20,5 відс., сир і м'який сир (творог) - на 19,4 відс., масло – на 15,4 відс., тощо.

У грудні 2017 р. порівняно з груднем 2016 р. зросли ціни на паливо та мастила на 20,2 відс., послуги залізничного пасажирського транспорту - на 14,1 відс., автодорожнього пасажирського транспорту – на 20,5 відс.

Тарифи на житло, водопостачання, водовідведення, електроенергію, газ та інші види палива у грудні 2017 року в порівнянні з груднем 2016 року збільшились на 10,6 відс., зокрема тарифи на водопостачання збільшились на 12,2 відс., водовідведення - на 15,2 відс, електроенергію – на 28,1 відс. Також зафіксовано подорожчання вартості послуг з утримання та ремонту житла на 37,6 відс.

Послуги закладів охорони здоров'я у грудні 2017 р. порівняно з груднем 2016 р. стали дорожчими на 7,4 відс., що зумовлено подорожчанням фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання - на 7,6 відс. та амбулаторних послуг – на 16,6 відс.

Повноваження облдержадміністрації щодо регулювання цін на основні продукти харчування і тарифів на окремі види продукції, товарів і послуг скасовано постановою Кабінету Міністрів України від 07 червня 2017 року № 394 „Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України”.

Соціальний захист та стан ринку праці

Зростає середньомісячна заробітна плата

Середньомісячна заробітна плата найманих працівників, зайнятих в економіці, збільшилася з 5191 грн. у січні до 6756 грн. у листопаді 2017 року, тобто на 1565 грн., або 30,1 відсоток та перевищила рівень законодавчо встановленої мінімальної заробітної плати (3200 грн.) у 2,1 рази. Темп росту середньомісячної заробітної плати в області до початку року становить 130,1 відсотків.

Найбільша середньомісячна заробітна плата працівників у листопаді 2017 року в області в таких галузях: „Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування ” – 10791 грн., „Переробна промисловість ” – 9165 грн., „Промисловість ” – 8796 грн., Найнищим рівнем середньомісячної заробітної плати за видами економічної діяльності за поточний період був у працівників таких галузей: „Тимчасове розміщення й організація харчування ” – 3381 грн., „Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги ” – 4675 грн., „Водопостачання, каналізація, поводження з відходами ” – 4805 грн.

Спостерігається тенденція збільшення заборгованості із заробітної плати в області

Стан погашення заборгованості із виплати заробітної плати у розрізі підприємств, установ та організацій області систематично розглядається на засіданнях обласної комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати, пенсій, стипендій, інших соціальних виплат та податкового боргу за участі представників прокуратури області, головного управління державної фіскальної

служби у Закарпатській області, голів, або заступників голів райдержадміністрацій, міськвиконкомів, представників обласної ради профспілок, керівників підприємств-боржників та інших зацікавлених структур. За 2017 рік проведено 12 засідань обласної комісії, на яких заслухано 24 керівників підприємств-боржників. За результатами засідань головою облдержадміністрації дано доручення, яким зобов'язано департаменти облдержадміністрації та інші обласні структури, райдержадміністрації, міськвиконкоми вжити ряд додаткових заходів щодо ліквідації боргів із виплати заробітної плати.

При райдержадміністраціях, міськвиконкомках проводяться засідання комісій з питань погашення заборгованості із виплати заробітної плати, пенсій стипендій та інших соціальних виплат. Зокрема, за 2017 рік проведено 122 засідання. На засіданнях комісій заслухано 257 керівників з питань погашення заборгованості із виплати заробітної плати, дотримання мінімальних гарантій в оплаті праці та погашення платежів до бюджетів усіх рівнів. За результатами засідань отримали попередження 108 керівників щодо недопущення збільшення заборгованості із виплати заробітної плати.

З метою забезпечення контролю за додержанням законодавства про оплату праці, особливо в частині її своєчасної виплати, службовими особами Управління Держпраці у Закарпатській області протягом січня – грудня 2017 року проведено 21 перевірку підприємств - боржників із виплати заробітної плати та перевірено 18 підприємств вказаної категорії.

За результатами проведених перевірок зазначених підприємств, внесено 15 приписів на усунення виявлених порушень, складено і скеровано на розгляд до суду 3 адміністративних протоколів за ознаками ч. 1 ст. 41 КУпАП.

За невиконання законних вимог державних інспекторів праці складено 2 протоколи за ст. 1886 КУпАП за наслідками розгляду яких, на посадових осіб накладено штраф на загальну суму 1700 грн.

Крім того, до правоохоронних органів області, відповідно до ст. 214 КПК України надіслано 6 матеріалів перевірок.

Також за звітний період часу відповідно до ст. 265 КзПП України винесено постанови про накладення на Мукачівське УВП УТОС, ДП «Великолізавський», ДП «Закарпатський науково – дослідний та проектний інститут землеустрою» та АТП «Радгосп – завод «Мукачівський» штрафних санкцій за порушення строків виплати заробітної плати на строк більше одного місяця на загальну суму 38400 грн.

Крім того, головними державними інспекторами здійснено профілактичні відвідування практично всіх підприємств боржників, під час яких їх керівникам роз'яснено положення законодавства, що регламентує строки виплати заробітної плати та відповідальність за їх порушення.

В органах державної виконавчої служби головного територіального управління юстиції у Закарпатській області за станом на 1 січня 2018 року знаходилось 15 виконавчих документів про стягнення заборгованості із виплати заробітної плати у сумі 369,3 тис. гривень. Відповідно до 67 виконавчих документів стягнуто за виконавчими провадженнями 919,2 тис. гривень.

Заборгованість із виплати заробітної плати на підприємствах, організаціях області на 1 грудня 2017 року становила 10032,0 тис. грн. і порівняно до 1 січня 2017 року збільшилася більш ніж втричі.

*Продовжується
робота з
удосконалення
соціально-трудових
відносин*

За даними Держкомстату України зріс рівень безробіття населення у віці 15 – 70 років (за методологією МОП) до населення відповідного віку за січень-вересень 2017 року і становив 10,4 відс. проти 9,8 за відповідний період попереднього року; знизився рівень зайнятості населення у віці 15-70 років (за методологією МОП) до економічно активного населення області (за січень-вересень) з 54,0 відс. до 55,0 відсотка.

В області реалізується Програма зайнятості населення Закарпатської області на період до 2017 року (далі Програма). Основною метою Програми є здійснення активної політики на ринку праці, підвищення ефективності використання трудового потенціалу області, реалізація державних гарантій щодо зайнятості громадян, посилення мотивації до легальної продуктивної зайнятості.

*Упродовж 9місяців
2017 року до бюджету
Пенсійного фонду
області надійшло
власних надходжень
18,2 млн. гривень*

Надходження власних коштів до бюджету Пенсійного фонду (без врахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування) за січень-грудень 2017 року зросли у порівнянні з відповідним періодом 2016 року на 4,8 відсотка і становили 26,0 млн. грн. Рівень виконання завдання по надходженню становив 103,2 відсотка.

*Значною залишається
заборгованість до
бюджету Пенсійного
фонду*

Борг по страховим внескам до бюджету Пенсійного фонду за січень-грудень 2017 року до початку року зменшився на 5,1 відс. і склав 12,0 млн. гривень.

*На ринку праці
області
продовжується
робота з
працевлаштування
безробітних*

Станом на 01.01.2018 року на обліку в державній службі зайнятості перебувало 5210 безробітних, що на 12,1 відс. менше, ніж на відповідну дату 2017 року.

За січень-грудень 2017 року працевлаштовано 20448 осіб, що майже на 0,3 відс. більше відповідного періоду 2016 року.

З початку року 4,8 тис. роботодавців області заявили про 22,3 тис. вакансій. Порівняно з 2016 роком кількість роботодавців, які співпрацювали із центрами зайнятості по області зросла на 9,1%. Збільшилась на 4,4 % також і кількість зареєстрованих вакансій по Закарпаттю.

Упродовж 2017 року послугами служби зайнятості скористалися 33,5 тис. осіб, з них 18,2 тис. мали статус безробітного, що менше від минулорічних обсягів. Реєстрація безробітних зменшилась на 1,1 тис. осіб, або на 8,3 %.

Профорієнтаційними послугами служби зайнятості упродовж 2017 року скористалося 105,1 тис. осіб, із яких 17,8 тис. осіб мали статус зареєстрованого безробітного. Також профорієнтаційними послугами було охоплено 49,9 тис. осіб, що навчаються у навчальних закладах різних типів, з них учні загальноосвітніх шкіл становили 40,1 тис. осіб.

Загалом за сприянням центрів зайнятості у 2017 році роботу отримали 20,4 тис. осіб, що дещо (на 70 осіб) більше від обсягів 2016 року.

*Серед проблемних
питань у сприянні
працевлаштуванню
слід відмітити
наступне*

Серед проблемних питань у сприянні працевлаштуванню слід відмітити наступне.

Існує відчутний дисбаланс між попитом та пропозицією робочої сили. Аналіз співвідношення вакансій та незайнятих громадян в професійно-кваліфікаційному розрізі показує, що вільних робочих місць менше від кількості претендентів практично за всіма групами професіями.

Ускладнює підбір роботи і укомплектування вакансій те, що роботодавці висувають підвищені вимоги до якості професійної підготовки кадрів, їх досвіду роботи і, в той же час, пропонують досить низький рівень оплати праці, навіть висококваліфікованим працівникам та спеціалістам. Так, середній розмір оплати праці на вакансіях, які пропонувались у 2017 році для укомплектування службою зайнятості, склав лише 3880 грн. при мінімальній зарплаті 3200 грн.

Крім того, спостерігається значна територіальна диспропорція щодо попиту та пропозиції робочої сили. Зокрема, якщо в Ужгородському міському, Виноградівському районному, Свалявській та Перечинській філіях чисельність безробітних громадян перевищувала кількість вакансій у 3 рази, то у В.Березнянському РЦЗ на одну вакансію претендували 74 безробітних особи, у Міжгірському та Іршавському РЦЗ – 32 і 28 осіб відповідно.

Гуманітарна сфера

Протягом 2017 року вживалися заходи щодо забезпечення стабільного функціонування освітньої галузі, створення належних умов для здобуття якісної освіти

Протягом 2017 року вдалося досягти певних результатів у напрямку покращення умов навчання та виховання, модернізації мережі закладів освіти тощо. Уточнений обсяг видатків на освітню галузь у 2017 році склав 4450,0 млн гривень, що на 1323,8 млн грн, або на 42,3 %, більше, ніж аналогічний показник 2016 року.

У 2017 році продовжено роботу з розширення мережі закладів дошкільної освіти та зміцнення їх навчально-матеріальної бази. Зокрема, введено в експлуатацію після реконструкції три ЗДО (на 200 місць); відновлено діяльність ЗДО, що тривалий час не використовувався за призначення (на 176 місць); відкрито приватний заклад дошкільної освіти (на 15 місць); додатково відкрито 27 груп на 590 місць у функціонуючих ЗДО/НВК. У свою чергу це дозволило упродовж січня – грудня охопити дошкільною освітою 981 дитину. За станом на 01.01.2018 року в області нараховується 595 закладів дошкільної освіти, де здобувають дошкільну освіту понад 48,4 тисячі дітей.

У 2017/2018 навчальному році функціонує 667 закладів загальної середньої освіти, у тому числі 660 комунальних (658 денних і два вечірні заклади загальної середньої освіти) та 7 приватних закладів освіти. У 2016/2017 навчальному році мережа таких закладів складала 666 закладів, у тому числі 660 комунальної форми власності (658 денних та два вечірні заклади загальної середньої освіти) та 6 приватної форми власності. Разом з тим збільшилось число навчально-виховних комплексів із 79 до 94.

З метою забезпечення якісної підготовки кваліфікованих робітників і фахівців для задоволення потреб економіки та ринку праці в області у 2017 році випущено 2428 кваліфікованих робітників, із яких 60 відс. здобули робітничу кваліфікацію із двох і більше професій. Випущено також 70 осіб, які навчалися на контрактній основі. Забезпечують якісне надання освітніх послуг понад 900 педагогічних працівників. Виконання регіонального замовлення на підготовку кваліфікованих робітників та молодших спеціалістів за станом на 1 жовтня 2017 року становить 96,2 відс. (2551 особа).

У закладах професійної (професійно-технічної) освіти області запроваджено в навчальний процес оновлені державні стандарти з 13 професій.

За сприяння соціального партнера навчального закладу ТзОВ

Проблема підготовки кваліфікованих робітників, відтворення робітничого потенціалу, забезпечення продуктивної зайнятості молоді і в цілому населення є важливою складовою, що сприяє зміцненню економіки

„Снежка-Україна” на базі Державного навчального закладу „Ужгородський центр професійно-технічної освіти” відкрито навчально-практичний центр сучасних будівельних технологій та матеріалів „Снежка”. Триває співпраця цього закладу з одним із найбільших підприємств області – ТОВ „Ядзакі Україна”. За їх сприяння створено кабінет теоретичної підготовки, навчальну дільницю, облаштовану сучасним устаткуванням відповідно до вимог технологічного процесу підприємства, для учнів організовано виробниче навчання на навчальній дільниці.

Пріоритетними в діяльності освітньої галузі Закарпатської області є завдання, пов'язані із підвищенням якості і конкурентоспроможності освіти в нових економічних і соціокультурних умовах, прискоренням інтеграції України у міжнародний освітній простір

В області сформовано перелік спільних інвестиційних проектів у рамках програми співробітництва Закарпатської області України та Краю Височина Чеської Республіки на 2017 рік. До цього переліку увійшли чотири заклади загальної середньої та два заклади дошкільної освіти. Фінансування здійснюється 50/50. На виконання цих проектів з обласного бюджету виділено кошти у сумі 1918,5 тис. гривень.

Також виділено кошти з обласного бюджету у сумі 900,0 тис. гривень для реалізації програми співробітництва Закарпатської області України та Пардубицького краю Чеської Республіки. Програмою охоплено два заклади загальної середньої освіти області.

Крім того, з обласного бюджету виділено кошти у сумі 8573,0 тис. гривень для зміцнення матеріально-технічної бази закладів загальної середньої і дошкільної освіти.

Разом з тим, у галузі освіти існує ряд проблем, які потребують вирішення

Водночас існує ряд проблем, які потребують вирішення. Зокрема, актуальними на сьогодні є такі питання:

забезпечення в повному обсязі фінансування закладів освіти. Так, залишається невиплаченою за 2017 рік заробітна плата працівникам освітньої галузі у сумі 18,3 млн грн, у тому числі 3,0 млн грн на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників за рахунок коштів освітньої субвенції. Причиною такої незабезпеченої потреби стала відсутність джерел фінансування місцевих бюджетів;

прискорення введення в експлуатацію об'єктів освіти, які перебувають у стадії незавершеного будівництва.

Видатки на охорону здоров'я - збільшились

Розрахунковий показник обсягів видатків на галузь охорони здоров'я області, доведений Міністерством фінансів України на 2017 рік 1712196,0 тис.грн., що більше розрахункового показника 2016 року (1356866,6 тис.грн.) на 355329,4 тис.грн., або на 26,18 %.

Відповідно до Закону України „Про Державний бюджет України на 2017 рік” від 21.12.2016 № 1801-VIII (із змінами та доповненнями) Закарпатській області розподілено видатки на централізовані заходи щодо забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру кошти у сумі 139234,6 тис.грн. (у 2016 році було передбачено 87540,1 тис.грн.). Станом на 01.12.2017 отримано матеріальних цінностей централізовано за рахунок коштів державного бюджету України 2016-2017 років на суму 37717,4 тис.грн., в т.ч. 37628,8 тис.грн. - централізовані поставки отримані за кошти 2016 року та 88,6 тис.грн. за кошти 2017 року).

На 2017 рік передані субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань, придбання лікарських засобів для інгаляційної анестезії, медикаментів для забезпечення швидкої медичної допомоги складають 27685,2 тис.грн. та профінансовані в повному обсязі до відповідних планів.

В період недостатнього фінансування важливим показником є залучення коштів з альтернативних джерел фінансування. За 2017 рік залучено позабюджетні кошти у сумі 110,5 млн.грн.

Продовжується реалізація спільного проекту Закарпатської області та Світового банку „Поліпшення здоров'я на службі у людей”, субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проекту „Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей” для Закарпатської області складає 6,5 млн. доларів. На 2017 рік заплановані видатки у сумі 182092,6 тис.грн., за 2017 рік використано коштів (проведено видатки) у сумі 56024,7 тис.грн.

**Реформування
системи медичного
обслуговування у
регіоні**

Пріоритетними напрямками розвитку охорони здоров'я в області залишається формування організаційної структури первинної медико-санітарної допомоги за принципом лікаря загальної практики (сімейного лікаря).

Беручи до уваги, що 30 грудня 2017 року набрали чинності два Закони України від 14 листопада 2017 року №2206-VIII „Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості” та від 19 жовтня 2017 року №2168-VIII „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення”, а також, що з 2018 року в медичній галузі повинні стартувати медичні реформи, першочерговим завданням органів місцевого самоврядування повинно стати формування потужної конкурентноспроможної організаційної структури первинної медико-санітарної допомоги у сільській місцевості.

6 грудня 2017 року прийнято Постанову Кабінету Міністрів України №983 „Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я.

Згідно до вищевказаної постанови КМУ у 2017 році Закарпатська область отримала субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості у розмірі 242 169,2 тис.грн. Цією ж постановою затверджено Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості.

Керівниками органів місцевого самоврядування, при плануванні видатків по використанню цієї субвенції, мають бути обраховані індикативні показники, що забезпечать реалізацію статті 3. (Основні принципи розвитку охорони здоров'я у сільській місцевості) Закону України від 14 листопада 2017 року №2206-VIII

„Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості”, зокрема в частині:

- Підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості, що є одним із пріоритетних напрямів державної політики у сферах охорони здоров'я та регіонального розвитку, та здійснюватиметься на таких принципах як:

1) ефективності підтримки розвитку охорони здоров'я у сільській місцевості;

2) забезпечення участі органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, наукових установ у формуванні та реалізації державної політики в зазначених сферах;

3) створення рівних можливостей для доступу територіальних громад до підтримки, передбаченої загальнодержавними, регіональними та місцевими програмами розвитку охорони здоров'я у сільській місцевості;

4) ефективності використання бюджетних коштів, передбачених для виконання зазначених програм;

5) відкритості та прозорості надання державної підтримки.

З метою виконання передбачених заходів необхідно підготувати та затвердити Перспективний План функціонування спроможних меж надання ПМД. Ці заходи мають забезпечити доступність первинної медичної допомоги для всіх верств населення та підвищити її якість та досягти рекомендований МОЗ України показник забезпеченості амбулаторіями ЗПСМ на 10 тис. населення.

Основні проблемні питання, що стримують розвиток галузі, наступні:

- недостатній рівень фінансування окремих адміністративно-територіальних одиниць області по галузі охорони здоров'я;

- недостатня матеріально-технічна база закладів охорони здоров'я, першу чергу I та II рівня її надання (зокрема, реанімаційних, родопомічних та приймальних відділень районних і центральних районних лікарень), низька укомплектованість обладнанням ФАПів та АЗПСМ;

- недостатнє забезпечення санітарним транспортом, в першу чергу лікувально-профілактичних закладів, що надають первинну медико-санітарну допомогу;

- відсутність обласного перинатального закладу та недостатня оснащеність Ужгородського міського перинатального центру, який виконує функції закладу III рівня рододопомоги;

- висока питома вага видатків на заробітну плату з нарахуваннями в структурі бюджетів в першу чергу закладів, що надають первинну та вторинну (спеціалізовану) медичну допомогу, що призводить до скорочення витрат безпосередньо на медичну допомогу та не дає змогу забезпечити надання послуг на належному рівні;

- відсутність загальнодержавних стандартів обміну інформацією для взаємодії програмних продуктів, які використовуються в медичній галузі, призводить до накопичення різноманітних, не пов'язаних масивів даних, які неможливо використовувати як для оперативного пошуку записів окремого пацієнта, так і для узагальненого аналізу медичних даних.

- недостатність доступу до мережі Інтернет медичних фахівців, особливо на первинній ланці медичної допомоги.

- відсутність фахівців для адміністрування локальних мереж та комп'ютерної інфраструктури. Пропонований рівень оплати фахівців є абсолютно неконкурентним на ринку праці.

Рейтингова оцінка

За підсумками рейтингової оцінки відповідно до Порядку проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики, затвердженого постановою КМУ від 21.10.15 № 856, область у III кварталі 2017 року покращила показники роботи за чотирима напрямками діяльності порівняно з III кварталом 2016 року: „Економічна ефективність” (область перемістилася з 25 на 24 місце в загальнодержавному рейтингу), „Інвестиційний розвиток та зовнішньоекономічна співпраця” (з 19 на 7 місце), „Ефективність

ринку праці” (з 7 на 5 місце), „Розвиток інфраструктури” (з 15 на 10 місце).